

ШЕШІМ

12.12.2019

Нұр-Сұлтан қаласы

РЕШЕНИЕ

№ **459/58-VI**

город Нур-Султан

**Нұр-Сұлтан қаласында жерлеудің
және зираттарды күтіп-ұстау ісін
ұйымдастырудың қағидаларын
бекіту туралы**

«Жерлеудің және зираттарды күтіп ұстау ісін ұйымдастырудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 31 мамырдағы № 48 бұйрығына сәйкес, Нұр-Сұлтан қаласының мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Осы шешімге қосымшаға сәйкес Нұр-Сұлтан қаласында жерлеудің және зираттарды күтіп ұстау ісін ұйымдастырудың қағидалары бекітілсін.

2. Аталған шешім оның бірінші ресми жарияланған күннен кейін он күнтізбелік күн өткесін әрекетке енгізіледі.

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихаты
сессиясының төрағасы**

А. Аюпов

**Нұр-Сұлтан қаласы мәслихаты
хатшысының міндетін атқарушы**

М. Шайдаров

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының
2019 жылғы 12 желтоқсандағы
№ 459/58-VI шешіміне
қосымша

Нұр-Сұлтан қаласында жерлеу және зираттарды күтіп-ұстау ісін ұйымдастыру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Нұр-Сұлтан қаласында жерлеу және зираттарды күтіп-ұстау ісін ұйымдастыру қағидалары (бұдан әрі – Қағида) Қазақстан Республикасының Жер кодексіне, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 31 мамырдағы № 48 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізбесінде № 18771 болып тіркелген) бекітілген Жерлеу және зираттарды күтіп-ұстау ісін ұйымдастырудың үлгілік қағидаларына сәйкес әзірленген және жерлеу және зираттарды күтіп-ұстау ісін ұйымдастыру тәртібін анықтайды.

Зираттарды күтіп-ұстауға және пайдалануға, мәйіттерді жерлеуді және қайта жерлеуді ұйымдастыруға, сондай-ақ жерлеу мақсатындағы объектілерге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 26 ақпандағы № 138 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10646 болып тіркелген) бекітілген «Зираттарға және жерлеу мақсатындағы объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларымен айқындалады.

2. Қағидада пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) жерлеу – санитарлық, табиғатты қорғау, қала құрылысы және өзге де қағидалар мен нормаларға қайшы келмейтін, марқұмның тілегіне, діни сеніміне, әдет-ғұрыптарға және салт-дәстүрлерге сәйкес қайтыс болған адамның денесін (сүйегін, мүрдесін) жерге (қабірге, табытқа) жерлеу немесе сүйегі (күлі) бар жәшікті қабірге, лақатқа жерлеу арқылы отқа жағу (кремациялау) бойынша әдет-ғұрып әрекеттері;

2) зират – қайтыс болған адамды немесе оның сүйегін жерлеу орны;

3) зират қорымы – қайтыс болған адамдарды немесе олардың сүйектерін жерлеу үшін арнайы бөлінген аумақ;

4) зират қорымының әкімшілігі – зират қорымын ұстау және пайдалану жөніндегі ұйымдастырушылық-өкімдік және әкімшілік-шаруашылық функцияларын жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға;

5) қайтыс болу фактісін тіркейтін органдар – азаматтық хал актілерін мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын жергілікті атқарушы орган.

2-тарау. Жерлеу үшін орын бөлу тәртібі

3. Жергілікті атқарушы органдар зират қорымы орналасқан және оларға арналған ортақ пайдаланудағы жерден елді мекеннің қайтыс болған әрбір тұрғынын немесе осы елді мекенде қайтыс болған тұрғылықты жері белгісіз адамды жерлеу үшін кемінде алты шаршы метр жер учаскесін тегін бөледі.

4. Зират қорымының аумағы қабірлерге арналған қатарларға бөлінетін учаскелерден тұрады және автомобиль көлігіне арналған өтпе жолдармен және зират учаскелеріне өтетін жолдармен жайластырылады.

3-тарау. Қайтыс болғандарды жерлеу тәртібі

5. Жерлеу зират қорымының әкімшілігіне қайтыс болу фактісін тіркейтін орган берген қайтыс болу туралы куәлік ұсынылғаннан кейін зират қорымының аумағында жүргізіледі.

6. Әрбір жерлеу зират қорымының әкімшілігі жүргізетін, мынадай мәліметтерді:

жерлеу жылын, айын, күнін;

қабірдің нөмірін;

қайтыс болған адамның тегін, атын, әкесінің атын (бар болған жағдайда);

туған және қайтыс болған күнін;

қайтыс болу себебін;

қайтыс болу туралы куәліктің нөмірін, күнін және кім бергенін;

марқұмның жақын туыстарының тегін, атын, әкесінің атын (бар болған жағдайда), жеке сәйкестендіру нөмірін (бар болған жағдайда), жеке басын куәландыратын құжаттың берілген күнін және нөмірін, мекенжайын, туыстары болмаған жағдайда – жерлеуді жүргізген адамның мекенжайын не жерлеуді жүргізген ұйымның атауын, бизнес-сәйкестендіру нөмірін, мекенжайын қамтитын есепке алу кітабына тіркеледі.

7. Жақын туыстарының тілегі бойынша қайтыс болған адамды (мүрдесін) бұрын қайтыс болған жақын туысының жанында жерлеу көрсетілген жерде бос жер учаскесі немесе бұрын қайтыс болған жақын туысының зираты болған кезде қамтамасыз етіледі.

8. Табылған қайтыс болғандар денелерін (қайтыс болғандар денелерінің жеке бөліктерін), суға кеткендерді, үйлерінен тыс жерлерде кенеттен қайтыс болғандарды, сот-медициналық зерттеуден кейін мәйітханада тұрғандарды жерлеу оны ұйымдастыруды өзіне ала алатын туыстары немесе адамдар мен мекемелер болмаған жағдайда қайтыс болу фактісі тіркелгеннен кейін жергілікті атқарушы органға жүктеледі.

Жерлеу туыссыз адамдарды жерлеуге арналған бюджет қаражаты есебінен жүргізіледі.

9. Қолданыстағы және жабық зираттарда, мынадай жағдайлардан басқа: зираттың немесе оның учаскесін уақытынан бұрын жою;

Қазақстан Республикасының басқа жерлерінде немесе одан тыс жерлерде қайта жерлеу үшін жекелеген қорымдардан мүрделерді тасымалдау кезінде мүрделерді қайта жерлеуге жол берілмейді.

10. Эксгумация 2014 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген тәртіппен жүргізіледі.

4-тарау. Қабірлерді жобалау және салу

11. Қабірлердің учаскелері арасындағы қашықтық ұзын жақтары бойынша кемінде 1 метрді, ал қысқа жақтары бойынша кемінде 0,5 метрді құрайды.

12. Қабірдің тереңдігі топырақтың сипатына және топырақ асты суларының деңгейіне байланысты белгіленеді және жер бетінен табыттың қақпағына (бар болған жағдайда) дейін кемінде 1,5 метрді құрайды. Барлық жағдайларда қабірге арналған белгі жер асты суларының деңгейінен 0,5 метрге жоғары болады.

Аса қауіпті инфекциялардан қайтыс болғандар үшін қабірдің тереңдігі 2 метр деңгейінде белгіленеді, бұл ретте түбіне кемінде 10 см қабатпен хлорлы әк салынады.

13. Әрбір қабірдің жер бетінен 0,5 метрге биік үймесі (бұдан әрі – қабір үсті төмпешігі) болады. Қабір үсті төмпешігі қабірді атмосфера суларынан қорғау үшін оның шеттерін жауып тұруы тиіс.

5-тарау. Жерлеу орындарын абаттандыру және оларды күтіп-ұстау

17. Жерлеуге бөлінген учаске шекарасында:

табиғи тастан немесе бетоннан жасалған қабір үсті ескерткіштері мен құрылыстарды, гүлзарлар мен орындықтарды орнатуға;

қабір басында гүл, кейіннен қырқылып отырылатын сәндік бұтадан жасыл қоршау отырғызуға рұқсат етіледі.

18. Зираттарды одан әрі күтіп-ұстауды жақын туыстары тиісті тәртіппен қамтамасыз етеді.

19. Жерлеу учаскесінен тыс жерлерде ескерткіштер мен құрылыстарды орналастыруға, үстелдерді, орындықтарды және құрылыстарды орнатуға жол берілмейді.

20. Зират қорымдарының аумағын (өтпе жолдарды, соқпақтарды, гүлбақтарды, көгалдарды, кәріз, электр және су құбыры желілерін және

құрылыстарды) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тиісті тәртіппен жергілікті атқарушы орган күтіп ұстайды.